

Cietušo tiesības (katrā valstī)

Italy

Kāds ir process zaudējumu atlīdzības pieprasīšanai no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja? (piem., lietas izskatīšana tiesā, civilprasība, saistītā procedūra)

Nozieguma izdarīšana un turpmāks notiesājošs spriedums nozīmē to, ka cietušajai personai ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību. Itālijas tiesību akti paredz divus veidus, kā jūs varat saņemt kompensāciju par jums nodarītajiem zaudējumiem:

Jūs varat iegūt civilprasītāja statusu kriminālprocesā pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju.

Jūs varat celt atsevišķu civilprasību.

Minētais ir jūsu ziņā, jo tiesību akti nošķir abus procesus (kriminālprocesu un civilprocesu).

Jūs ar sava advokāta palīdzību varat pievienoties civilprasībai un tādējādi kļūt par pilntiesīgu procesa dalībnieku ar visām pārstāvības tiesībām tikai pēc lūguma nodot lietu iztiesāšanai vai iztiesāšanas noteikšanas (tiesas sēdē). Nosakot sodu, krimināltiesa jums par labu piespriedīs naudas summu — pieņems tā saukto starpposma nolēmumu, kas ir nekavējoties izpildāms un ar kuru lēmums par kopējo un galīgo kompensācijas summu tiek nodots civiltiesai, kas to konkrēti noteiks tikai pēc tam, kad spriedums krimināllietā būs ieguvis *res judicata* statusu.

Kā alternatīvu civilprasītāja statusa iegūšanai procesā jūs varat celt atsevišķu civilprasību, lai lūgtu kompensēt noziedzīgā nodarījuma izdarītāja uzvedības rezultātā radītos zaudējumus.

Tiesa uzdeva noziedzīgā nodarījuma izdarītājam atlīdzināt man zaudējumus / izmaksāt kompensāciju. Kā es varu panākt to, lai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs veic maksājumu?

Kad tiesa uzdod noziedzīgā nodarījuma izdarītājam samaksāt kompensāciju par kaitējumu vai zaudējumiem, kas nodarīti cietušajam, kurš procesā ieguvis civilprasītāja statusu, tā var izvēlēties vienu no trim variantiem: segt zaudējumus, izdot vispārēju rīkojumu par kompensāciju vai uzdot veikt starpposma naudas summas maksājumu.

No cietušā viedokļa vislabākais risinājums ir situācija, kad ar spriedumu tiek noteikta zaudējumu atlīdzināšana pilnā apmērā: noziedzīgā nodarījuma izdarītāju ir iespējams informēt par spriedumu un maksājuma rīkojumu (*atto di precetto* — maksājuma paziņojums, kas jāizdod pirms izpildes procesa uzsākšanas), tādējādi uzdodot samaksāt parāda summu un veicot pirmās nepieciešamās darbības, kas vajadzīgas piespiedu izpildes pasākumu īstenošanai, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs turpina nemaksāt (šādā gadījumā vienmēr ir ieteicams iepriekš noteikt aktīvus, uz kuriem varētu vērst piedziņu).

Izpilde ir atkarīga no sprieduma atstāšanas spēkā, proti, pārsūdzības neiesniegšanai tam noteiktajā termiņā, izņemot, ja kompensācija piešķirta, skaidri paredzot tās provizoriskas izpildes iespēju.

Tādēļ maksājuma rīkojums var tikt paziņots vienlaikus ar spriedumu, tostarp lietās, kurās ar spriedumu tiek uzdots veikt starpposma maksājumu, kas turklāt vienmēr tiek pasludināts par nekavējoties izpildāmu. Tomēr cietušajam ne vienmēr tas sniegs pietiekamu gandarījumu. Tādēļ, ja uzskatāt to par nepietiekamu, jums jāceļ atsevišķa civilprasība, ar kuru var tikt noteikts neatlīdzināto zaudējumu apmērs un noziedzīgā nodarījuma izdarītājam piemērots jauns atšķirīgs sods.

Civilprocess vienmēr nepieciešams trešajā scenārijā, kad krimināltiesa vienīgi izdod vispārēju rīkojumu noziedzīgā nodarījuma izdarītājam samaksāt kompensāciju, nenosakot konkrētu summu pietiekamu pierādījumu trūkuma dēļ.

Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nemaksā, vai valsts var samaksāt man avansu? Ar kādiem nosacījumiem?

Pamatojoties uz Direktīvu 2004/80/EK, kas Itālijā īstenota ar iepriekšminētajiem noteikumiem, valstij ir jāgarantē pilsoņiem un ārvalstniekiem, kuri cietuši no Itālijas teritorijā izdarītiem tīšiem vardarbīgiem noziegumiem (slepkavības, tīšiem smagiem miesas bojājumiem, seksuāla uzbrukuma), taisnīga un samērīga kompensācija katru reizi, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav ticis identificēts vai nav saukts pie atbildības, vai arī viņam nav finanšu līdzekļu, ar kuriem cietušajiem vai viņu nāves gadījumā — ģimenēm kompensēt nodarītos zaudējumus.

Vai man ir tiesības uz kompensāciju no valsts?

(Sk. iepriekš)

Vai man ir tiesības uz kompensāciju, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs netiek notiesāts?

Ja apsūdzētais kriminālprocesā tiek atzīts par nevainīgu, tas neliedz jums civiltiesā celt civilprasību par zaudējumu atlīdzināšanu, izņemot, ja jūs no šīm tiesībām esat atteicies, kriminālprocesā iegūstot civilprasītāja statusu.

Vai man ir tiesības uz ārkārtas maksājumu, kamēr es gaidu lēmumu par savu kompensācijas prasību?

Ja jūs kriminālprocesā esat ieguvis civilprasītāja statusu, lai lūgtu atmaksāt un kompensēt zaudējumus, pēc sprieduma pieņemšanas tiesa arī lems par lietas civiltiesiskajiem aspektiem saskaņā ar KPK 533. pantu. Lietās, kurās ir pierādījumi, ka nozieguma rezultātā ir radīti zaudējumi (*an debeat*), bet nav pierādījumu attiecībā uz to apmēru (*quantum debeat*), tiesa pieņem vispārīgu nolēmumu par civiltiesisko atbildību un nosaka lietas dalībniekiem vērsties civiltiesā, lai noteiktu naudas summu, kas jāsedz (KPK 539. pants). **Tomēr civilprasītājs var lūgt krimināltiesu pasludināt starpposma nolēmumu**, kura apmērs nepārsniedz jau pierādīto zaudējumu apmēru. Konkrētāk, ar pagaidu nolēmumu noziedzīgā nodarījuma izdarītājam un viņa civiltiesiskajam pārstāvim tiek uzdots **samaksāt naudas summu kā zaudējumu kompensāciju pirms tās galīgā aprēķina, šo rīkojumu izpildot nekavējoties**. Tas ir instruments, ar kuru pēc jūsu konkrētā pieprasījuma tiek noteikts pamats, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājam tiek uzlikts samaksāt starpposma summu, ja tiesa uzskata, ka jau ir konkrēti pierādījumi par atbildību tādā apmērā, par kuru tiek piespriests samaksāt starpposma summu; būtībā pat kriminālprocesā “starpposma summas aprēķināšanai nav nepieciešams pierādīt pašu zaudējumu apmēru, bet ir pietiekami jau ar to, ka ir skaidrs, ka šādi zaudējumi radīti apmērā līdz piespriestajai summai” (Kasācijas tiesas krimināllietu nodaļa, Nr. 12634/2001).

Lapa atjaunināta: 13/10/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.